

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Letecký a námorný vyšetrovací útvar
Nám. slobody 6, P.O. BOX 100, 810 05 Bratislava 15

Ev.č.: SKA2012005

Z Á V E R E Č N Á   S P R Á V A

o odbornom vyšetovaní leteckej nehody

vetroňa typu **VSO-10 Gradient**

poznávacej značky **OM - 6519**

Dátum: 02.05.2012

Miesto: Lopej

A. Ú V O D

Odborné vyšetrovanie leteckej nehody [LN], vážneho incidentu [VI] bolo vykonané podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve a s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve, ktorými sa riadi vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov v civilnom letectve.

Výhradným cieľom odborného vyšetrovania je zistenie príčin vzniku leteckej nehody, vážneho incidentu a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti, alebo iné dokumenty vzťahujúce sa k odbornému vyšetrovaniu predmetnej leteckej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak len ako odporúčenie pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých nehôd a vážnych incidentov s obdobnými príčinami.

Prevádzkovateľ / Vlastník:	Slovenský národný aeroklub / SNA
Typ prevádzky:	všeobecné letectvo
Typ vetroňa:	Orličan VSO-10 Gradient
Poznávacia značka:	OM-6519
Miesto vzletu:	letisko Prievidza / LZPE
Fáza letu:	vynútené pristátie
Miesto nehody:	Lopej
Dátum a čas nehody:	02.05.2012, 15:30

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC čase.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Dňa 02.05.2012 pilot vetroňa typu VSO-10 Gradient, poznávacej značky OM-6519, v čase 15:30, pri navigačnom lete nenašiel vhodné termické podmienky a vykonal vynútené pristátie do terénu v blízkosti obce Lopej.

Pilot po leteckej nehode nebol zranený.

Na vyšetrenie príčin vzniku predmetnej udalosti bol ustanovený:

Ing. Igor BENEK

Správu vydáva:

Letecký a námorný vyšetrovací útvar
Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

Pri navigačnom lete po trati LZPE – Štefanov nad Oravou – Veľký Tríbeč – Kráľova Hoľa – Vtáčnik – LZPE, pilot v oblasti Jasenie, pri návrate z otočného bodu Kráľova Hoľa nenašiel vhodné termické podmienky k pokračovaniu v lete. Rozhodol sa preto pre vynútené pristátie do terénu. Po vybraní vhodnej plochy pilot začal vykonávať samotné pristátie. Počas pristávacieho manévru pilotovi nezostala dostatočná dĺžka pre dojazd, pričom vetroň preskočil na cestu križujúcu koniec vybranej plochy, kde narazil do výmoľa, preklopil sa prudko na prednú časť a zastavil sa až na poli za cestou.

Denná doba: Deň

Pravidlá letu: VFR

1.2 Zranenie osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Iné osoby
Smrteľné	-	-	-
Ťažké	-	-	-
L'ahké zranenia	-	-	-
Bez zranenia	1	-	-

1.3 Poškodenie vetroňa

Vetroň VSO-10 Gradient po leteckej nehode ostalo vcelku, s poškodením prednej časti trupu a poškodením priestoru hlavného podvozku. Vetroň bol poškodený v malom rozsahu.

1.4 **Ďalšie škody**

Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 **Informácie o posádke**

Pilot:

občan Českej republiky, vek 31 rokov,

držiteľ preukazu spôsobilosti pilota klzákov, č. CZ/0010513772, vydaný Úradem pro civilní letectví Českej republiky, s vyznačenou platnosťou do 14.08.2018.

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy s vyznačenou platnosťou do 02.04.2017.

Letové skúsenosti:

Celkový nálet pilota 1855 h 11 min   1004 letov

1.6 **Informácie o vetroni**

Drak:

typ:	VSO – 10 Gradient
poznávacia značka:	OM-6519
výrobné číslo:	150161
výrobca:	Orlíčan Choceň, Česká republika

1.7 **Meteorologická situácia**

Jasno, oblačnosť 3-4/8, dohľadnosť 13 km.

1.8 **Navigačné zariadenia**

Neuvádza sa.

1.9 **Spojovacia služba**

Neuvádza sa.

1.10 **Informácie o letisku**

Neuvádza sa.

1.11 **Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky**

Neuvádza sa.

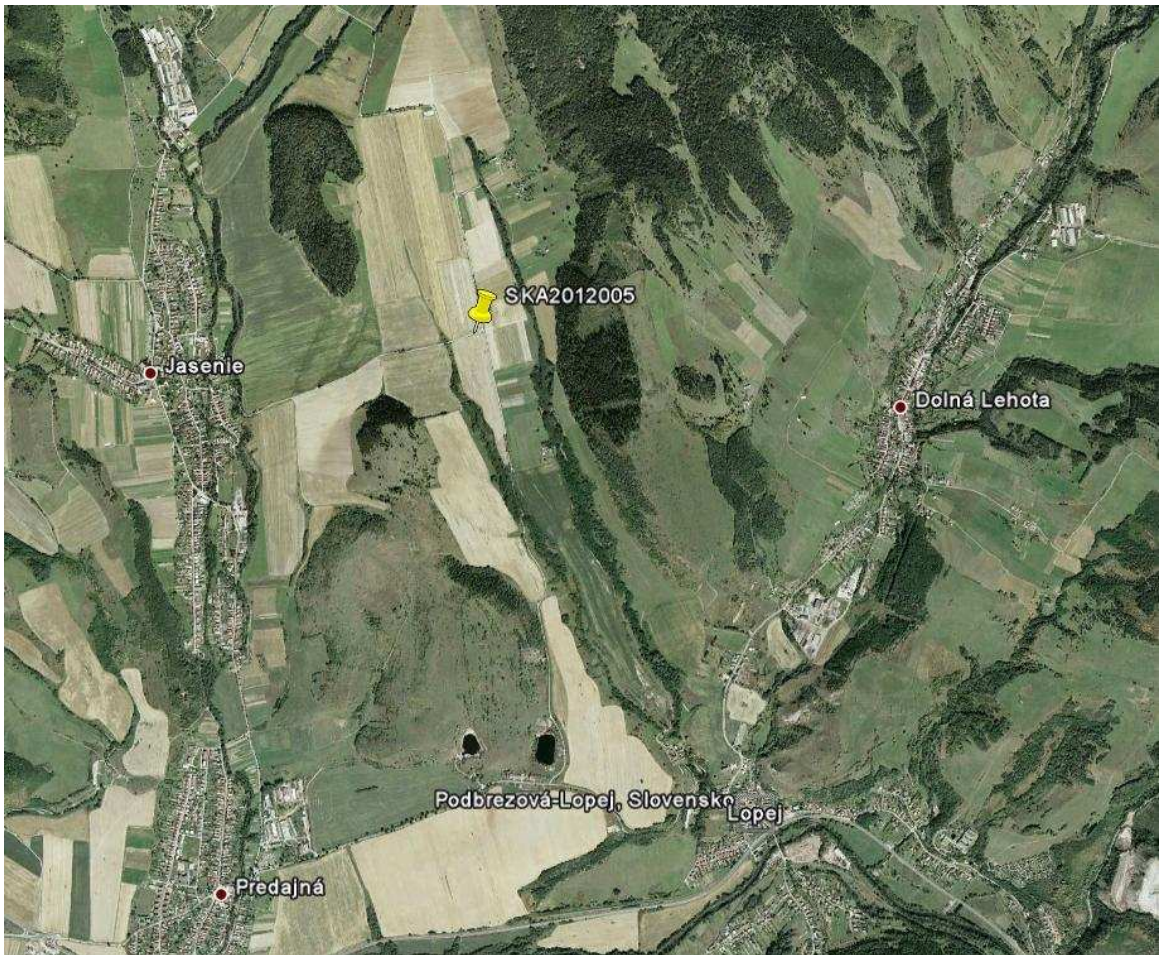
1.12 **Popis miesta nehody a trosiek**

Vetroň dopadol do rovného terénu bez význačných prekážok. Miesto nehody je určené zemepisnými súradnicami:

N 48°50' 16''

E 019°28' 43''.

1.13 **Lekárske a patologické nálezy**

Pilot nezranený, bez nutnosti prehliadky lekárom.

1.14 **Požiar**

Nevznikol.

1.15 **Pátranie a záchrana**

Pátranie a záchranu prostriedkami SAR nebolo nutné vykonať.

1.16 **Testy a výskum**

Nebolo nutné vykonať žiadne testy ani expertné preskúmanie častí vetroňa.

1.17 **Informácie o organizácii a riadení**

Neuvádza sa.

1.18 **Doplňkové informácie**

Neuvádza sa.

1.19 **Spôsoby vyšetovania**

Boli použité bežné spôsoby vyšetovania.

2. **ANALÝZA**

Pristátie vetroňov do terénu si vyžaduje od pilotov vykonanie obhliadky zvoleného miesta pristátia. Voľba plochy na pristátie musí zohľadňovať okrem orientácie plochy voči vetru aj jej povrch, sklon, únosnosť a druh porastu pokrývajúceho plochu. Pristátie do relatívne neznámeho terénu o ktorom pilotovi sprostredkuje informáciu len zbežný pohľad, kladie na pilota zvýšené psychické nároky. Všetky uvedené faktory vrátane zmeny rýchlosti a orientácie prízemného vetra a nerovností povrchu terénu vedú v mnohých prípadoch k poškodeniam vetroňov.

Po vybraní vhodnej plochy pre vynútené pristátie, pilot pravdepodobne neodhadol výšku a rýchlosť pri priblížení na pristátie do terénu a preletel predpokladané miesto dotyku. Pilotovi v danom okamžiku nezostala dostatočná dĺžka pre dojazd na vybranej ploche. Vetroň preskočil na cestu križujúcu koniec vybranej plochy, kde narazil do výmoľa, preklopil sa prudko na prednú časť a zastavil sa až na poli za cestou.

3. Z Á V E R Y / Príčina vzniku leteckej nehody

- nezvládnutie techniky pilotáže pilotom vetroňa
- nesprávne vykonaný rozpočet na pristátie.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Záverečná správa z vyšetrovania predmetnej leteckej nehody neobsahuje žiadne odporúčania.

V Bratislave, 09.07.2012